

РЕШЕНИЕ

№ 1790

гр. Бургас, 10.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XXXII СЪСТАВ, в публично заседание на трети август през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **СТОЯН П. МУТАФЧИЕВ**

при участието на секретаря **МИЛЕНА ХР. МАНОЛОВА**
като разгледа докладваното от **СТОЯН П. МУТАФЧИЕВ** Гражданско дело
№ 20222120103318 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по повод искова молба от М. В. УЗ. против Главна Дирекция „Гранична полиция“ към МВР и е за осъждане на ответника да заплати сумата от 100 лева, представляваща дължимо възнаграждение за положен извънреден труд за периода 15.05.2020 г. – 09.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен с коефициент 1,143, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба, както и сумата от 10 лева, представляваща мораторна лихва за периода 01.07.2020 г. до 26.05.2022 г.

В законоустановения срок ответникът депозира писмен отговор, като намира исковите за неоснователни. Не оспорва, че за процесния период ищецът е полагал 12-часови смени, при сумирано отчитане на работното време. Не намира приложение Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като тя важи само за работници по трудово правоотношение. Моли се за отхвърляне на исковите.

В проведеното на 03.08.2022 г. съдебно заседание съдът прие на основание чл.214 от ГПК изменение на размера на иска за главница чрез неговото намаляване от 100 лева за положен извънреден труд на 58,98 лева, като прекрати производството за разликата поради оттегляне на иска в тази му част.

В същото съдебно заседание съдът прие на основание чл.214 от ГПК изменение на размера на иска за мораторна лихва чрез неговото увеличаване от 10 лева на 11,32 лева за периода от 01.08.2020 г. до 26.05.2022 г., като прекрати производството по този иск за периода 01.07.2020 г. – 31.07.2020 г. поради оттеглянето му.

В това съдебно заседание процесуалният представител на ищеца поддържа исковите и моли съда да ги уважи, като присъди на страната сторените по делото разноски. В това съдебно заседание процесуалният представител на ответника моли съда да отхвърли исковите и да присъди на страната сторените по делото разноски.

Бургаският районен съд, след като взе предвид събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От твърденията в исковата молба и отговора на исковата молба следва, че страните не спорят относно: ищецът е държавен служител, като за процесния период е изпълнявал

длъжността „***“ в ГПУ – Бургас при РД „Гранична полиция“; ищецът е полагал нощен труд в процесния период.

Спорен е следният факт: в процесния период ищецът е полагал нощен труд, който не му е правилно заплатен, т.е. дължи му се по-голяма сума от изплатената, която следва да му се присъди като извънреден труд.

От заключението на вещото лице по назначената съдебно-икономическа експертиза се установява следното:

Според приетите по делото платежни бележки за периода 15.05.2020 г. – 09.07.2020 г. ищецът е положил общо 48 часа нощен труд, за който му е заплатена сума от 48 лева. Преизчислен в дневен труд с коефициент 1,143 нощният труд става 54,86 часа. Разликата между преизчисления и отчетения по протоколи нощен труд възлиза на 6,86 часа. Общият размер на трудовото възнаграждение за извънреден труд за 6,86 часа възлиза на 58,98 лева.

Според вещото лице, лихвата за забава върху сумата от 58,98 лева, изчислена за периода 01.07.2020 г. до 26.05.2022 г., възлиза на 11,32 лева.

Така изложената фактическа обстановка съдът прие за доказана въз основа на събраните по делото писмени доказателства и на заключението на вещото лице по назначената съдебно-икономическа експертиза.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Предявените иски са с правно основание чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Според чл.187, ал.1 от ЗМВР (в редакцията ДВ, бр. 81/2016 г.) нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Разпоредбата е изменена (ДВ, бр. 60/2020 г.) като са добавени две нови изречения, според които нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период, а нощен е трудът, който се полага между 22,00 и 6,00 ч.

Според чл.187, ал.3 от ЗМВР (в действащата до 10.07.2020 г. редакция) работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за период от три месеца. Разпоредбата е изменена (ДВ, бр. 60/2020 г.), като отпадат последните две изречения.

В ал. 10 (предишна ал.9) на чл.187 от ЗМВР е предвидено, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с Наредба на министъра на вътрешните работи.

На основание тази разпоредба е издадена Наредба № 8121з-36 от 7.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, в сила от 10.01.2020 г. (за краткост Наредбата).

Разпоредбата на чл.3, ал.2 от Наредбата гласи, че за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 ч. и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В Наредбата липсва изрично правило, аналогично на чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г., съгласно което при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 ч. и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период – т.е. часовете положен нощен труд се преизчисляват с коефициент 1,143.

Според решение на СЕС от 24.02.2022 г. по дело С262/20 за тълкуване на чл.12, б. „а“ от Директива 2003/88/ЕО, на чл. 20 и чл. 31 от Хартата за основните права на ЕС и § 8 от Преамбюла на Директива 2003/88/ЕО (за краткост Решението на СЕС) няма задължение

нормалната продължителност на нощния труд за полицаите и пожарникарите да е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи обаче в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

Следва да се отбележи, че допълнително възнаграждение за прослужено време, което е в по-висок размер от това на служителите по трудово правоотношение, по-висок размер на платения годишен отпуск, обезщетение в по-висок размер при прекратяване на служебното правоотношение, по-благоприятен режим на заплащане на извънредния труд, получаване на безплатна храна или левовата ѝ равностойност, ободряващи напитки при полагане на нощен труд, работно и униформено облекло, пенсиониране при условията на първа категория труд са мерки, които отчитат цялостната специфика на работата на полицаите и пожарникарите, която предполага особени рискове (включително за здравето и живота им), физическо и умствено натоварване, защото е насочена към защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на общественения ред и пожарна безопасност и защита на населението (чл.2 от ЗМВР). В този смисъл, полицаите и пожарникарите са изложени на повишен риск при изпълнение на задълженията си 24 часа в денонощието и цитираните мерки не са относими към „компенсиране“ на нощния труд.

Според мотивите на Решението на СЕС (т.76 и т.77 от същото) тезата, че след като нормалната продължителност на труда през деня и през нощта е еднаква, т.е. съотношението между дневен и нощен труд е 1, и не се налага преобразуване, сама по себе си не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разлика в третирането на полицейските служители спрямо тези, за които се прилага КТ. Аргументът, че запазването на подобен механизъм за преобразуване би изисквало значителни допълнителни финансови средства, също не може да се приеме.

Липсва обосновка защо преизчисляването на часовете нощен труд с коефициент 1,143 отпада в Наредбата. Ето защо следва да се приеме, че не съществува обективен и разумен критерий защо липсва механизъм за преобразуване на нощните часове труд в дневни по отношение на полицейските служители. Поради тази причина съдът има задължение да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел – т. 79 от Решението на СЕС.

Предвид изложеното следва да се приеме, че за периода 15.05.2020 г. – 09.07.2020 г. няма законово установена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен, а празнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, която следва да бъде преодоляна чрез субсидиарно приложение на общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата (за краткост Наредба 2), за да се компенсира особената тежест на полагания от полицаите нощен труд, подчертана и в Директива 2003/88.

Според чл.8 от Наредба 2 (преди изменението ДВ, бр. 60/2020 г.) за всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 ч. и 6,00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,25 лева. В чл. 9, ал. 2 от Наредба 2 е предвидено при сумирано изчисляване на работното време (както е в процесния случай) нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

Тези разпоредби се прилагат едновременно, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент „1,143“ и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд и добавка за извънреден труд за времето, с което се превишава 8-часовия работен ден след превръщането на нощния труд в дневен. Часовете, получени над определената за месец или

за тримесечие норма часове (след превръщането на нощните часове в дневни по реда чл.9, ал.2 от Наредба 2), са извънреден труд – аргумент от Решение № 540 от 7.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 895/2009 г., IV г. о.

Ето защо настоящият съдебен състав приема, че коефициентът е приложим. Установи се, че разликата между начисления и платен нощен труд и преизчисления такъв с коефициент 1,143 възлиза на 6,86 часа за периода 15.05.2020 г. – 09.07.2020 г., който е на стойност от 58,98 лева. Това е така, защото този труд представлява извънреден такъв. Главният иск следва да бъде уважен така, както е предявен след изменението му.

На основание чл.243, ал.2 от ГПК не следва да се постановява предварително изпълнение на решението, защото ответникът е държавно учреждение.

По акцесорния иск:

По отношение на обезщетението за забава, съгласно чл. 86, ал. 1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата.

Според чл.36, ал.1 от Наредбата, възнагражденията за труд извън редовното работно време се включват в месечното възнаграждение и се изплащат в месеца, следващ отчетния период, при своевременно предоставяне на протоколите във финансовите звена. След като отчетният период е тримесечен, възнаграждението за извънреден труд за месеците май и юни 2020 г. следва да бъде изплатено до края на месец юли 2020 г., а възнаграждението за извънреден труд за месец юли 2020 г. следва да бъде изплатено до края на месец октомври 2020 г. В този смисъл, за възнаграждението за извънреден труд за месеците май и юни 2020 г. ответникът изпада в забава на 01.08.2020 г., а за възнаграждението за месец юли 2020 г. изпада в забава на 01.11.2020 г.

Изчислена от съда на основание чл.162 от ГПК мораторната лихва за периода 01.08.2020 г. – 26.05.2022 г. е в размер на 10,65 лева, в който размер искът следва да бъде уважен и отхвърлен за разликата над присъдената сума до пълния претендиран размер от 11,32 лева.

По разноските:

При този изход на делото право на разноси имат и двете страни.

Ищецът претендира като разноси изплатено адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева, което не е прекомерно с оглед материалния интерес по делото, който при обективно кумулативно съединение на искове се определя върху цената на всеки от исковете поотделно – аргумент от чл.2, ал.5 и чл.7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, и следва да се вземе предвид в неговата цялост. За частта от главния иск, за която е налице оттегляне на исковата молба, ищецът няма право на разноси, защото това процесуално действие не е предприето в резултат на поведение на ответника (погасяване на част от вземането), а поради неточна преценка на ищеца за размера на иска. Предвид изложеното и с оглед уважената част от акцесорния иск ищецът има право на разноси в размер на 250,20 лева.

Ответникът е представляван от юрисконсулт, като съдът определя за справедливо на основание чл.78, ал.8 от ГПК юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева. Ответникът има право на разноси и при прекратяване на делото – аргумент от чл.78, ал.4 от ГПК. С оглед прекратената част от претенцията за главница и отхвърлената част от мораторния иск ответникът има право на разноси в размер на 56,18 лева.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда сумата от 100 лева, представляваща държавна такса за уважените искове, и сумата от 150 лева разноси, представляваща възнаграждение за вещото лице по назначената съдебно-икономическа експертиза, изплатено от бюджета на съда, защото исковете бяха уважени, макар и в по-нисък размер.

Мотивиран от горното Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР, с адрес гр. София, бул. Мария Луиза, № 46, да заплати на М. В. УЗ., ЕГН – *****, със съдебен адрес гр. ***, сумата от 58,98 лева (петдесет и осем лева и деветдесет и осем стотинки), представляваща допълнително трудово възнаграждение за положен нощен труд от 6,86 часа за периода от 15.05.2020 г. до 09.07.2020 г., които часове са разликата между заплатен нощен труд и преизчисления такъв с коефициент 1,143, отчетен като извънреден, ведно със законната лихва върху присъдената сума от депозиране на исковата молба на 27.05.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР, с адрес гр. София, бул. Мария Луиза, № 46, да заплати на М. В. УЗ., ЕГН – *****, със съдебен адрес гр. ***, сумата от 10,65 лева (десет лева и шестдесет и пет стотинки), представляваща мораторна лихва за периода от 01.08.2020 г. до 26.05.2022 г. върху присъденото допълнително трудово възнаграждение за положен нощен труд, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдената сума до пълния претендиран размер от 11,32 лева.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР, с адрес гр. София, бул. Мария Луиза, № 46, да заплати на М. В. УЗ., ЕГН – *****, със съдебен адрес гр. ***, сумата от 250,20 лева (двеста и петдесет лева и двадесет стотинки), представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА М. В. УЗ., ЕГН – *****, със съдебен адрес гр. ***, да заплати на Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР, с адрес гр. София, бул. Мария Луиза, № 46, сумата от 56,18 лева (петдесет и шест лева и осемнадесет стотинки), представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК Главна дирекция „Гранична полиция“ към МВР, с адрес гр. София, бул. Мария Луиза, № 46, да заплати по сметка на Бургаски районен съд сумата от 100 (сто) лева, представляваща дължима държавна такса за уважените искиове, както и сумата от 150 (сто и петдесет) лева, представляваща разноски за производството – изплатено от бюджета на съда възнаграждение за вещното лице по съдебно-икономическа експертиза.

Решението подлежи на обжалване пред Бургаския окръжен съд в двуседмичен срок от датата на обявяването му.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____